

EERLIJKE HANDEL

EEN EERLIJK EN
WAAR GEBEUREND
VERHAAL

Een initiatief van Noord-Zuidsamenwerking Stad Gent: Sint-Margrietstraat 9 - 9000 Gent | noord.zuid@gent.be |

1. GEEN HULP MAAR HANDEL!

**EERLIJKE
WAAR!**
GENT KOOPT

Voordat thee, koffie, cacao, bananen of katoen bij ons een lekkernij of een warme trui zijn, betekenen ze werk en inkomens voor de producenten. Heel veel producten die wij gebruiken komen uit het Zuiden. De mensen daar leven vaak in grote armoede, omdat ze geen goed loon krijgen van hun werkgevers of omdat ze benadeeld worden door de wereldmarkt.

Een landarbeider op een grote plantage in Ecuador verdient amper voldoende om zijn gezin te onderhouden. **Hij of zij is niet gebaat bij ontwikkelingshulp in de vorm van geïmporteerde zakken rijst, wel bij betere arbeidsomstandigheden en een beter loon. Geen hulp dus, maar handel.**

Steeds meer organisaties en bedrijven bieden producten aan die in eerlijke omstandigheden gemaakt worden: de producent krijgt een vaste vergoeding en wordt aangemoedigd om samen te werken met anderen. Die groepen van boeren of arbeiders krijgen een premie die ze kunnen investeren in betere scholen, gezondheidszorg, ...

De producent wordt als een **gelijke** beschouwd en de handelsrelatie is langdurig. Door zoveel mogelijk tussenpersonen uit te schakelen komt een groter deel van wat je in de winkel betaalt voor een eerlijk product, terecht bij de producent.

Door eerlijke producten te kopen, veranderen de levens- en werkomstandigheden van miljoenen kleine producenten. Vandaag zijn al meer dan 1,4 miljoen boerenfamilies en arbeiders bij deze eerlijke handel betrokken.

Als consument in Gent kan je dus wel degelijk een verschil maken !

Eerlijke handel is een handelspartnerschap gebaseerd op dialoog, transparantie en respect, dat streeft naar meer gelijkheid in de internationale handel. Het draagt bij tot duurzame ontwikkeling door betere handelsvoorwaarden aan te bieden en de rechten te verzekeren van gemarginaliseerde producenten en arbeiders, vooral in het Zuiden.

(FINE definitie 2001)

LABELS!

2.

In de winkel zie je vandaag heel veel “eerlijke” of “ecologische” labels. Het is niet altijd makkelijk om te weten wat die labels betekenen. Belangrijk om te onthouden is dat labels enkel iets zeggen over de manier waarop een product geproduceerd wordt, het zijn geen merken.

De **Stad Gent** oordeelt dat het Max Havelaar Fair Trade label de meest omvattende bescherming biedt voor mens en milieu. Het beantwoordt aan de doelstellingen van de Stad Gent om ecologisch, sociaal en economisch duurzaam te handelen. Daarom kiest de Stad in haar eigen aankoopbeleid voor Fair Trade of gelijkwaardige producten.

Voor bio-producten bestaan wettelijke normen, voor eerlijke handel (nog) niet. Bio-labels wijzen op het biologisch en ecologisch aspect, maar zeggen niets over de sociale aspecten.

Er zijn maar drie labels op de markt die het volledige productieproces beoordelen:

Veel supermarktketens hebben een eigen symbool waarmee ze inspelen op de vraag naar eerlijke producten. Van de opbrengst van die producten wordt een deel geïnvesteerd in projecten in ontwikkelingslanden. De manier waarop de producten gemaakt worden of de situatie van de arbeiders die ze maken, wordt niet structureel aangepakt.

» **Max Havelaar fair Trade** legt de nadruk op de **arbeidsomstandigheden** waarin producten worden gemaakt, moedigt **ecologisch werken** aan, bevordert de **samenwerking** tussen kleine boeren en geeft een **vaste minimumprijs** voor de producten.

» **UTZ certified** legt de nadruk op de **traceerbaarheid** van het voedsel. Van producent tot consument kunnen alle stappen gevolgd worden. UTZ certified geeft extra aandacht aan **kleine producenten**. De producenten worden ook ondersteund om **ecologisch te werken**.

» **Rainforest Alliance** legt de nadruk op het **ecologisch produceren** in ontwikkelingslanden. Rainforest Alliance certificeert niet het product, wel **de grond waarop** het product wordt geteeld.

3.

LEERLIJKE! GENT KOOPT GENT IS VERKOCHT FAIR TRADE GEMEENTE SINDS 2005

Gent werd op 1 juli 2005 als eerste grote stad bekroond met de titel Fair Trade Gemeente. Lokale vrijwilligers en het stadsbestuur deden inspanningen om van onze stad een centrum van eerlijke handel te maken onder de noemer "ik ben verkocht".

In Gent stak een groep vrijwilligers van Oxfam Wereldwinkels, Vredeseilanden en 11.11.11 het vuur aan de lont.

**FAIRTRADE
GEMEENTE**

**IK BEN
VERKOCHT**

**WIJ ZIJN
VERKOCHT**

"Fair Trade Gemeente" wordt in Vlaanderen georganiseerd door Vredeseilanden, Oxfam Wereldwinkels, Max Havelaar en 11.11.11.

Het is oorspronkelijk een Brits initiatief: het stadje Garstang werd in 2001 de allereerste Fair Trade Gemeente. Vandaag zijn er al meer dan 500 Fair Trade Gemeentes in 15 landen.

1. Stadsbestuur geeft het goede voorbeeld

De gemeenteraad keurde een resolutie goed waarin de steun aan fair Trade wordt vastgelegd. Sindsdien worden steeds meer fair Tradeproducten aangekocht. Er worden ook inspanningen gedaan om fair Trade te promoten.

2. Winkels en horeca doen inspanningen

In meer dan 35 winkels en meer dan 25 horeca-zaken in Gent kan je fair Tradeproducten kopen of verbruiken.

3. Bedrijven en organisaties volgen

Ook heel wat bedrijven en organisaties in Gent, zoals scholen, kiezen voor fair Tradeproducten in hun cafetaria of bij hun aankopen.

4. Media-aandacht

De campagne en het behalen van de titel Fair Trade-gemeente werd gebruikt om ook via de media aandacht te vragen voor eerlijke handel.

5. Duurzame productie en consumptie wordt aangemoedigd

In Gent wordt duurzaam produceren en consumeren op verschillende manieren aangemoedigd. De stadsdiensten werken er elke dag hard aan, in overleg met verenigingen en bedrijven.

DUURZAAMHEID BINNEN DE STAD GENT

4.

De Stad Gent wil in 2020 duurzaam zijn. Tegen dan wil Gent sociaal, economisch en ecologisch werken. Een hele uitdaging.

Heel veel medewerkers van de Stad Gent slaan de handen in elkaar om dit te bereiken: de Milieudienst, Noord-Zuidsamenwerking, Aankoopbeheer, Dienst Economie, ...

Want duurzaam handelen is niet makkelijk. Er is een nauwe samenwerking nodig om de verschillende soorten duurzaamheid met elkaar te verzoenen.

De Stad Gent doet inspanningen om vier dimensies van duurzaamheid bij elkaar te brengen:

- **sociale duurzaamheid:** welzijn, (internationale) sociale rechtvaardigheid, ...
- **economische duurzaamheid:** welvaart, kwaliteitsvol werk voor iedereen
- **ecologische duurzaamheid:** rationeel ruimte- en energiegebruik en de biodiversiteit bevorderen
- **bestuurlijke kwaliteit:** optimale participatie, open, transparant en doelmatig besturen

Deze abstracte begrippen worden zoveel mogelijk tastbaar gemaakt in projecten van de werkgroep duurzaam aankopen, de werkgroep rationeel energiebeleid, ethisch beleggen, ...

Duurzame ontwikkeling is een ontwikkeling waarbij de huidige wereldbevolking in haar behoeften voorziet zonder de komende generaties te beperken om in hun behoeften te voorzien.

(Brundtlandrapport, 1987)

5. DUURZAAMHEID

BINNEN DE STAD GENT

De stadsdiensten zullen steeds meer duurzaam handelen in hun dagelijkse opdrachten. Als openbaar bestuur is de Stad Gent gebonden aan complexe wetten voor aankopen. Daarom kan niet alles op korte tijd duurzaam gemaakt worden. Toch zijn er al een aantal mooie voorbeelden van hoe het kan.

Een werkgroep binnen de Stad Gent werkt actief aan het duurzaam maken van de aankopen. Deze werkgroep begeleidt een aantal aankopen op vlak van duurzame criteria en helpt bij de juridisch correcte procedures. Het is een soort interne helpdesk voor duurzaam aankopen.

Tijdens vergaderingen en officiële bezoeken wordt enkel koffie gedronken die **Max Havelaar Fair Trade** gelabeld is.

Voor een deel van de werkkledij van de arbeiders konden bijzondere voorwaarden opgelegd worden die de **goede arbeidsomstandigheden** tijdens de productie garanderen.

Het schoonmaakpersoneel van de Stad Gent werkt met schoonmaakmiddelen die geselecteerd zijn op **ecologische kenmerken**, voor de gebruiker en het milieu.

De pensioenreserves van de Stad Gent worden belegd bij **ethische fondsen**.

In kantormateriaal, zitbanken, speeltuigen en infopanelen zoals deze wordt steeds vaker gekozen voor hout uit **duurzaam beheerde bossen** (met het FSC-label).

EERLIJKE HANDEL ELKE DAG? MAKKELIJKER DAN JE DENKT!

6.

Voor eerlijke producten moet je niet meer per sé naar de Wereldwinkel. Je vindt eerlijke waar in zowat elke winkel.

Een bezoek aan de Wereldwinkel is wel nog steeds de moeite. Je ontdekt er nieuwe, verrassende producten. De Gentse Wereldwinkels hebben bovendien zeer ruime openingsuren.

www.oww.be

Toch moet je geen omweg maken om eerlijke producten te kopen: de meeste supermarkten en heel wat andere winkels bieden koffie, chocolade, bananen, thee, rijst en suiker met een eerlijke handellabel. Veel winkels verkopen ook andere eerlijke producten, zoals speelgoed, kleren of snoep. Het bewijs dat het een eerlijk product is, staat steeds duidelijk op de verpakking.

Vaak zijn de aangeboden fair Trade-producten ook biologisch geproduceerd. Ze zijn dus niet enkel goed voor de arbeiders in het Zuiden, maar ook voor uw eigen gezondheid en het milieu!

Foto's: Yel (Oxfam Fairtrade)

7.

GENT IS INTERNATIONAAL SOLIDAIR

De aandacht voor de internationale verhoudingen en voor de omstandigheden waarin producten uit het Zuiden gemaakt worden, kaderen in het Noord-Zuidbeleid van de Stad Gent. Op verschillende manieren wordt gewerkt aan het versterken van de internationale solidariteit.

Lokale organisaties ondersteunen

Er zijn veel Gentenaars die zich inzetten voor mensen in het Zuiden die onder oneerlijke voorwaarden werken of in moeilijke omstandigheden leven. De Stad Gent moedigt hen aan met subsidies en logistieke steun. Deze Gentenaars zonder Grenzen brengen het Zuiden dichtbij.

Aanbod voor scholen

Leerlingen uit de lagere school krijgen in het Vredeshuis van de Stad Gent de kans om te leren over de internationale verhoudingen, de millenniumdoelstellingen van de VN en de kinderrechten.

Leerlingen uit het secundair onderwijs kunnen debatteren over wereldproblemen binnen KRAS, een methode van Globelink jeugddienst.

Stedenband met Mangaung

Sinds 2004 werkt de Stad Gent heel nauw samen met het stadsbestuur van Mangaung in Zuid-Afrika. Door ambtenaren van beide steden samen te laten werken zijn al veel bijzondere projecten uitgevoerd: in Mangaung werden drie jeugdcentra geopend en in Gent draaide de jaarbeurs Accenta in september 2007 rond Mangaung en de Vrijstaat. In de toekomst gaan Gent en Mangaung ook samenwerken rond milieu. Wie weet komt er ooit een fair trade-product uit Mangaung op de markt dankzij deze samenwerking.

Bewustmaking van de bevolking

Op verschillende plaatsen en momenten probeert de Stad Gent om haar bewoners te verrassen met interessante ontmoetingen met "het Zuiden". De realiteit leren kennen in landen met economisch moeilijke omstandigheden moedigt mensen aan om solidair te zijn.

Het is geen toeval dat de Stad Gent zoveel energie stopt in het aanmoedigen van duurzaam ondernemen en duurzaam aankopen. Het stadsbestuur wil van Gent een solidaire en open stad te maken.

Meer informatie over de Noord-Zuidwerking van de Stad Gent : www.gent.be/noord-zuidsamenwerking

